

Struktura in opis preizkusa znanja za NPZ v 9. razredu

1. Predmet: **ZGODOVINA**

2. Podlaga za preizkus

Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina (Elektronski vir)/predmetna komisija Vojko Kunaver ... (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

Učni načrt. Osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. Zgodovina (Elektronski vir)/predmetna komisija Vojko Kunaver ... (et al.); prilagoditve za osnovne šole z italijanskim učnim jezikom Massimo Medeot. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

Učni načrt. Dvojezična osnovna šola. Zgodovina (Elektronski vir)/predmetna komisija Vojko Kunaver ... (et al.); prilagoditve za dvojezične osnovne šole Magdalena Bohnec. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3. Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preverjanje znanja in razumevanja zgodovinskih dogodkov in pojavov ter analiza, sinteza, interpretacija in vrednotenje zgodovinskih virov, dogodkov in pojavov; pri preizkusih je upoštevana tudi vsebinska prilagoditev za učence dvojezičnih šol in osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom.	60 min	100 %

4. Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Do 20	Naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

5. Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	30 %
2. Razumevanje in uporaba	40 %
3. Samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	30 %

6. Opis preizkusa

S preizkusom znanja preverjamo vse obvezne teme učnega načrta (vsebine, cilje in standarde). V preverjanje znanja so vključene tudi obvezne teme, ki se časovno obravnavajo ob koncu 9. razreda, saj so temeljno zgodovinsko znanje, ki ga mora učenec osvojiti do konca osnovne šole, in ključne za razumevanje sedanjosti. Te vsebine učenec usvaja tudi medpredmetno.

Z NPZ pri zgodovini na prvi taksonomski stopnji preverjamo znanje in poznavanje zgodovinskih dogodkov, pojavov, dejstev, pojmov, procesov ter kronološko zaporedje in zgodovinsko terminologijo. Druga stopnja vključuje izkazovanje razumevanja vzrokov in posledic ter znanja v novih situacijah ob zgodovinskih virih in uporabo znanja na konkretnih primerih. Tretja stopnja pa vključuje naloge, pri katerih se zahtevajo analiza elementov in odnosov ter sinteza, argumentacija, interpretacija, večperspektivnost in vrednotenje zgodovinskih virov, dogodkov in pojavov. Naloge tretje stopnje zahtevajo tudi prepoznavanje kontinuitete in diskontinuitete v zgodovinskih procesih.

Večina nalog je vezanih na iztočnice v obliki besedil, zemljevidov, slik, skic, karikatur, grafov in preglednic. Iztočnice v preizkusu so črno-bele, na prilogi, ki je priložena k preizkusu, pa barvne.

Z NPZ se preverja znanje obče in narodne zgodovine (oziroma zgodovine slovenskega etničnega prostora za starejša obdobja) praviloma v razmerju 50 odstotkov obče in 50 odstotkov narodne zgodovine. Učni cilji in standardi po posameznih razredih so zastopani v rahlo korist sodobne zgodovine (deveti razred), ki obsega 36 odstotkov preverjenih učnih ciljev in standardov znanja v preizkusu znanja. Osmi in sedmi razred z uvodom v zgodovino pa zajemata po 32 odstotkov učnih ciljev in standardov znanja.

V preizkusih znanja za učence osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom so vsebinske prilagoditve. Izhajajo iz učnega načrta, ki vključuje specifične vsebine, cilje in standarde znanja v zvezi s poznavanjem italijanske zgodovine kot zgodovine matičnega naroda. V tem okviru se z NPZ ob preverjanju obče in slovenske zgodovine preverja tudi znanje italijanske in regionalne zgodovine, to je zgodovine Istre, praviloma v razmerju 50 odstotkov obče, 25 odstotkov slovenske in 25 odstotkov italijanske zgodovine in regionalne zgodovine Istre.

Vsebinske prilagoditve so tudi v preizkusih za učence dvojezičnih osnovnih šol. Zamenjane so naloge iz slovenske narodne zgodovine, pri katerih ni mogoče oziroma je zelo težko najti ustrezen prevod besedila ali kakega drugega zgodovinskega vira v madžarski jezik. Zamenjane so tudi naloge oziroma teme, ki zaradi dodatnih vsebin iz madžarske zgodovine pri pouku niso bile podrobneje obravnavane. Tipi nalog, število točk in deleži taksonomskih stopenj ostanejo enaki.

7. Pripomočki

Učenec potrebuje modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik.